

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio III. An debeantur decimæ ex illicitè acquisitis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

transeunt, tamen hic eos habeat ex titulo oneroso, v. g. emptionis aut permutationis. Si verò fructus jam decimati ad ipsum transierunt, nihil amplius solvendum erit de novem residuis partibus, sive titu-

lo lucrativo sive oneroso transierint; quia non habent onus reale, nec debetur inde decima prædialis, utpote jam soluta; nec personalis, cum, ut dixi, non sint fructus industriales.

Q U Æ S T I O III.

An debeantur Decimæ ex illicitè acquisitis?

S U M M A R I U M.

§25. Duplex genus rerum illicitè acquisitarum.

§26. Prædiales decimæ solvantur ex illicitè acquisitis.

§27. Non item personales ex re-

bus restitutioni obnoxijis.

§28. §29. Sæcus, si res restituenda non sunt.

§30. Nisi turpitudine accipientis sit notoria.

§25 **Q**uæstio est tam de ipsis rebus illicitè acquisitis, quam de earum fructibus. Et res quidem illicitè acquisitæ duplicis generis sunt. Aliquæ enim contra justitiam detinentur, ita ut vel omnino non transeant in dominium detentoris, uti sunt res furtivæ, raptæque, vel transeant quidem in dominium accipientis, uti multi sentiunt de usuris, restitutioni tamen sint obnoxijæ. Aliæ illicitè quidem obtinentur, sed fiunt accipientis, uti est quæstus meretricius, quæstus histriorum, merces data ficario, stipendium militis in bello injusto operam locantis, res seu mobiles seu immobiles ex usuris vel pecuniâ furtivâ comparatæ &c. De singulis ordine dicendum est.

Assert. I. Decimæ prædiales solvendæ sunt de rebus illicitè acquisitis, sive res sint in dominio obtinentis sive non. Sensus est, quod de fructibus rerum illicitè obtentorum, v. g. agri, aut gregis injustè occupati, aut pecunijs furtivis vel usurarijs comparati, decimæ solvendæ sunt. Ita omnes cum S. Thoma 2.2. q.78. a.2. Ratio est I. Quia onus decimarum quemcunque possessorem sive justum sive injustum sequitur. c. 33. b. t. c. 18. §. Hac eadem de Usur. c. 5. de Pignor. c. 34. de sent. Ex com. l. Imperatoris ff. de Publicanis. II. Quia aliàs prædo foret melioris conditionis, quam legitimus possessor, contra l. si a domino §. ult. ff. de Petit. hered. III. Quia proventus fructuum non est

H h a ex

ex illicita actione, sed à natura & liberalitate Divina, ut notat Turrecrem. *in can. 66. 16. q. 1. n. 5.* unde post S. Raym. & S. Thomam notat *n. 4.* decimam deberi, tametsi semine furtivo seminatus fuerit ager.

527 Assert. II. Decimæ personales non debentur ex rebus, quæ contra justitiam commutativam comparatæ sunt, ita ut in comparantis dominium non transferint, aut transferint quidem, sed restituendæ sint, quales v. g. sunt furto, rapina, injustis tributis, exactionibus, & concussionibus comparatæ, excessus justipretij ex re vendita, usuræ &c. Ita rursus omnes cum S. Thoma *l. c. ad 2.* Ratio clara est, quia qui sic lucratur, non acquirit dominium rei, & sic non potest de ea disponere, ergo eam vel partem ejusdem non potest Ecclesiæ dare. Item qui rem ita obtinet, ut eam teneatur restituere, revera non lucratur, quia sic acquisita non computatur in ejus bonis: *id enim bonorum cujusque esse intelligitur; quod aut alieno superest*, ut ait J.C. *l. 11. ff. de fure fisci.*

528 Assert. III. Decimæ personales debentur per se loquendo ex rebus turpiter quidem acquisitis, sed sine injuria danti illata, & sine obligatione restituendi, e. g. de pecunijs, quas lucratur prostituta femina, histrio, ficarius, miles ex stipendio in bello injusto. Ita cum S. Thoma, & Hostiensi Sylvester *V. Decima. q. 6. Suar. c. 32. n. 6. Rebuff. q. 5.*

n. 17. ac communis aliorum, Rationem dant: quia etsi ista turpiter acquirantur, transeunt tamen in dominium accipientis sine obligatione restituendi, suntque proinde lucra propriè dicta, & sic comprehenduntur sub regula generali de solvendis decimis personalibus. Accedit, quod non debet esse melioris conditionis, qui turpiter, quam qui licitè & justè lucratur: aliàs enim consequeretur totum lucrum sine onere decimæ solum propter suam turpitudinem, cum tamen nemo ex sua iniquitate commodum ferre debeat. *c. Intelleximus de Judicijs.*

Dices: Miles in bello injusto injuriam facit illi, contra quem militat, concubina uxori adulteri, sicarius occiso, ejusque uxori &c. at quæ obtinentur contra justitiam commutativam, non sunt obnoxia oneri decimarum juxta modò dicta *n. 527.* R. læsionem justitiæ hic considerandam esse respectu illius, à quo miles v. g. aut sicarius obtinet mercedem, cum agatur de injustitia excludente jus accipiendi aut retinendi: hæc autem non committitur adversus eum, qui mercedem dat. Ita accipiendum est, quod dicitur *c. 23. h. t.* dandas esse decimas ab homine *fidei de omnibus, quæ potest licitè acquirere*; sensus enim non est, quasi illæ de nullo lucro illicitè comparato solvendæ sint; sed quod non debeantur de rebus contra justitiam

tiam commut. comparatis & restitutioni obnoxijis, ut Glossa ibi alitque explicant.

130 **A**ssert. IV. Ecclesia non debet acceptare decimas ex lucris turpiter factis, si crimen, ex quo illa proveniunt, sit notorium, ut bene observant Innoc. *in cit. c. 23.* & reliqui DD. ex *can. 8. 7. 9. 4. & can. 2. dist. 90.* ubi Ecclesia rejicit oblationes & dona eorum, qui pauperes opprimunt, aliorumque, quorum publica & notoria est improbitas, ne hanc videatur approbare illa acceptando. Hinc diximus *n. 528.* decimas ex lucris turpiter partis deberi *per se loquendo*, ut hunc casum exciperemus. Possunt verò acceptari, imò exigi dictæ decimæ, si peccaminosa lucri causa

non est publica, & acceptatio non est scandalosa, ut post Turrecr. *l. c.* docent Rebuff. *l. c.* Suar. *n. 10.* ac passim alij. Imò addit S. Th. *l. c.* posse Ecclesiam etiam à peccatore publico post ætam pœnitentiam, & quando de vitæ mutatione constat, decimas accipere etiam de anterioribus lucris. Idemque cum S. Raym. & Innoc. affirmat Silvest. *l. c.* Plus addunt alij apud Suar. *n. 9.* nimirum peccatorem etiam publicum, quamvis Ecclesia ab eo de lucris injustis non recipiat decimas, teneri tamen eas dare pauperibus, vel in alia bona opera insumere. Sed non vacat immorari, cum, ut non semel diximus, personales decimæ per consuetudinem ferè sint abrogatæ.

QUÆSTIO IV.

Utrum Decimæ integrè solvenda sint?

SUMMARIUM.

531. *Duplex quæstio cum rationibus dubitandi.*

532. *Prædiales decimæ solvenda sunt non deductis expensis.*

533. *Consecratoria doctrina.*

534. *Personales non nisi deductis expensis debentur.*

535. *Nec prædiales debentur ex fructibus melioribus.*

131 **S**ensus quæstionis est, utrum debeantur non deductis prius expensis, videlicet famulorum aliarumque operarum mercede, semine, æstimatione laboris in colendo fundo, censibus, tributis, vestigali-

bus, & portorijis, canone ex re emphyteutica solvendo, sumptibus in negotiationem, in vehicula aliisque instrumenta ac jumenta factis &c. Item num cum Abele offerendi sint DEO decimales fructus meliores,

Hh 3 aa